

II. JURISPRUDENȚĂ

HOTĂRÂREA CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI ÎN CAUZA VEREIN KLIMASENIORINNEN SCHWEIZ ȘI ALȚII ÎMPOTRIVA ELVEȚIEI

ANDREEA MOROIANU*

Abstract:

The European Court of Human Rights (ECHR) has made an important decision in *Verein KlimaSeniorinnen Schweiz and others v. Switzerland*, looking at the effects of the climate crisis on the right to private and family life. This decision is significant in the context of the international debate on climate change and the recognition of the right to a healthy environment, an issue also highlighted by the UN General Assembly in 2022. The Court acknowledged the complexity of the climate change problem and stressed that it requires international collaboration. It also underlined the obligation of states to establish and implement a robust legislative and administrative framework to protect human health and lives from the effects of climate change. The decision is an important step in the recognition of the impact of climate change on human rights and underlines the need for effective action by States to protect citizens from these effects.

Keywords: climate change, respect for private life and family life, effective action, discretion of States, global approach

Résumé :

La Cour européenne des droits de l'homme (CEDH) a rendu une décision importante dans l'affaire *Verein KlimaSeniorinnen Schweiz et autres contre la Suisse*, analysant les effets de la crise climatique sur le droit à la vie privée et familiale. Cette décision est importante dans le contexte du débat international sur le changement climatique et la reconnaissance du droit à un environnement sain, une question également soulignée par l'Assemblée générale des Nations unies en 2022. La Cour a reconnu la complexité du problème du changement climatique et a souligné qu'il nécessite une collaboration internationale. Elle a également souligné l'obligation des États d'établir et de mettre en œuvre un cadre législatif et administratif solide pour protéger la santé et les vies humaines des effets du changement climatique. Cette décision représente une étape importante dans la reconnaissance des effets du changement climatique sur les droits de l'homme et souligne la nécessité d'une action efficace de la part des États pour protéger les citoyens de ces effets.

* E-mail: andreea.moroianu@irdo.ro

Mots-clés : changement climatique, droit à la vie privée, action efficace, pouvoir discrétionnaire des États, approche globale

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a luat o decizie referitoare la efectele crizei climatice asupra dreptului la viață privată și de familie. Cauza Verein KlimaSeniorinnen Schweiz și alții împotriva Elveției¹ poate fi una dintre cele mai importante spețe referitoare la dreptul la un mediu sănătos. În ultimii ani, schimbările climatice au început să fie intens dezbătute la nivel internațional și pe plan regional, iar în anul 2022 Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a recunoscut dreptul la un mediu curat, sănătos și durabil². Hotărârea Curții stabilește că dreptul la viață privată și de familie înseamnă că statele sunt obligate să își protejeze cetățenii de „efectele adverse grave” ale schimbărilor climatice.

Cauza a fost înaintată de asociația KlimaSeniorinnen, sau Femei Senior pentru Protecția Climei (Reclamantul 1), și de 4 femei (Reclamantele 2-5), cu vârste de 64 de ani și peste, care au declarat că sănătatea lor este în pericol în timpul valurilor de căldură legate de încălzirea globală.

Reclamantele (atât asociația, cât și reclamantele individuale) s-au plâns de diferite eșecuri ale autorităților elvețiene de a atenua schimbările climatice – și în special efectul încălzirii globale – care au afectat negativ viețile, condițiile de trai și sănătatea reclamantelor și a membrilor asociației reclamante. În susținerea cauzei lor s-au avut în vedere articolele 2 și 8 ale Convenției.

Astfel, potrivit reclamantelor, nu exista nicio îndoială că valurile de căldură induse de schimbările climatice au cauzat, cauzează și vor cauza decese și boli în rândul persoanelor în vârstă, în special al femeilor. Reclamantele individuale au susținut că fac parte dintr-un grup vulnerabil datorită vârstei și genului lor. În special, multe membre ale asociației au explicat cum au fost afectate de schimbările climatice. A doua reclamantă a suferit de boli cardiovasculare, a treia reclamantă încă suferă de acestea, în timp ce a patra și a cincea reclamantă suferă de boli respiratorii. Riscul relevant pentru a doua până la a patra reclamantă s-a materializat deja, astfel cum a reieșit din certificatele lor medicale. În plus, reclamantele au descris în declarații personale modul în care sănătatea și bunăstarea lor au fost afectate de valurile de căldură.

De asemenea, reclamantele au susținut că autoritățile elvețiene erau conștiente de riscurile asociate cu schimbările climatice și de necesitatea de a le

¹ Cererea nr 53600/20, Decizia Marii Camere în cauza Verein KlimaSeniorinnen Schweiz și alții împotriva Elveției [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22fulltext%22:\[%22 klimasenioreninnen%22\],%22documentcollectionid%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\],%22itemid%22:\[%22001-233206%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22fulltext%22:[%22 klimasenioreninnen%22],%22documentcollectionid%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22],%22itemid%22:[%22001-233206%22]})

² Rezoluția A/76/L.75 a Adunării Generale a ONU

aborda. Ele au recunoscut aceste riscuri în comunicările lor publice, susținând constatările IPCC³ (Grupul interguvernamental de experți în evoluția climei) și participând la CCONUSC⁴ (Convenția cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice) și la Acordul de la Paris. Cu toate acestea, autoritățile nu au reușit să stabilească obiective climatice obligatorii pentru 2030 și 2050, iar strategia climatică nu era în conformitate cu limita de 1,5°C. Mai mult, autoritățile nu au reușit să își atingă propriile obiective climatice, considerate inadecvate de reclamante din perspectiva efectelor simțite ale schimbărilor climatice. În același timp, Elveția avea capacitatea de a-și duce la îndeplinire obligațiile sale, respectiv de a reduce riscul mortalității și morbidității excesive legate de căldură. În acest sens, reclamantele au susținut că obiectivul climatic al Elveției pentru 2020 a fost destinat să îndeplinească limita (învechită) de 2°C. Ca urmare a angajamentului de a se încadra în limita de 1,5°C, obiectivul elvețian pentru 2030 a suferit doar o actualizare superficială. Din perspectiva reclamantelor, reducerile avute în vedere nu numai că erau complet inadecvate, dar acestea au fost agravate de o reducere a ambiției naționale. Nici obiectivul pe termen lung de 1,5°C în sine și nici obiectivele de reducere a emisiilor compatibile cu 1,5°C nu au fost prevăzute în legislația națională și nici nu exista intenția de a face acest lucru. Plângerea reclamantelor se referea, prin urmare, la situația climatică actuală din Elveția și la inadecvarea obiectivelor stabilite pentru 2030 și 2050.

Reclamantele (asociația reclamantă și reclamantele nr. 2-5) au susținut că erau victime ale unei încălcări a articolelor 2 și 8 din Convenție, în sensul articolului 34 din Convenție, din cauza eșecului continuu al statului pârât de a le oferi protecție efectivă împotriva efectelor încălzirii globale. În special, au considerat că erau victime deoarece au fost afectate direct de măsurile contestate. Referitor la statutul de victimă al asociației reclamante, s-a susținut că, deși aceasta avea personalitate juridică, ar trebui să fie văzută pur și simplu ca un grup de indivizi, fiecare membru al acestuia fiind o persoană afectată direct de eșecurile statului pârât într-un mod similar cu reclamantele nr. 2-5 (care sunt, de asemenea, membre ale asociației reclamante). În consecință, această plângere nu era o *actio popularis*⁵. Asociația reclamantă nu a introdus o acțiune în interes general sau public (chiar dacă interesele membrilor acesteia

³ IPCC este organismul Națiunilor Unite pentru evaluarea științei legate de schimbările climatice. IPCC elaborează rapoarte de evaluare cuprinzătoare privind stadiul cunoștințelor științifice, tehnice și socio-economice referitoare la schimbările climatice, impactul și riscurile viitoare ale acestora, precum și opțiunile de reducere a ritmului în care au loc schimbările climatice.

⁴ Cunoscută în limba engleză sub acronimul UNFCCC

⁵ Acțiune introdusă de orice membru al societății în vederea protejării ordinii publice

se aliniau cu cele ale publicului general), deoarece măsurile de atenuare a schimbărilor climatice nu ar putea fi benefice exclusiv anumitor grupuri de populație. Mai degrabă, asociația reclamantă ar trebui văzută ca un mijloc prin care persoanele fizice își pot aduce plângerea în fața Curții.

Pe fond, riscurile pe care schimbările climatice le prezentau pentru viețile reclamantelor nr. 2-5 și ale celorlalți membri ai asociației reclamante erau comparabile cu cele cu care Curtea se confruntase până în prezent și chiar mai mari. În special, având în vedere magnitudinea riscurilor prezentate de schimbările climatice, știința, urgența situației și obiectivul clar final al Convenției cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice, statul avea obligația pozitivă de a lua toate măsurile care erau posibile sau nu erau disproporționat de împovărătoare din punct de vedere economic, cu obiectivul de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră (GES) la un nivel sigur. Situația cerea statului să facă tot posibilul pentru a proteja reclamantele.

Reclamantele au susținut că autoritățile elvețiene nu au luat măsurile adecvate pentru a proteja cetățenii de efectele grave ale schimbărilor climatice. Ele au criticat Elveția pentru că nu a adoptat legislația necesară pentru a atinge obiectivele minime de reducere a emisiilor pentru 2020 și nu a reușit să implementeze eficient obiectivele propuse pentru 2030 și 2050, inclusiv obiectivul de a atinge emisii net-zero la nivel național.

Guvernul a subliniat că încălzirea globală este una dintre cele mai importante provocări pentru umanitate. Aceasta a creat deja efecte în diferite regiuni ale lumii și cu siguranță se va resimți și mai mult în viitor. Prin urmare, există o urgență de a pune în aplicare și de a aplica eficient o serie de măsuri pentru a combate schimbările climatice și pentru a limita efectele acestora pe cât posibil. Doar acțiunea colectivă a statelor, combinată cu efortul individual al cetățenilor, ar putea oferi o soluție durabilă pentru efectele încălzirii globale. Elveția, ca stat alpin afectat în mod deosebit de schimbările climatice, a recunoscut deja problema încălzirii globale și a luat diverse măsuri pentru a o aborda. Cu toate acestea, este important de menționat că la nivel global, contribuția Elveției la emisiile de GES este de doar aproximativ 0,1%.

În plus, Guvernul elvețian a adăugat că această cauză ar putea fi relevantă doar în măsura în care se referă la articolele 6 și 13 în legătură cu o plângere că instanțele interne nu au examinat fondul plângerii reclamantelor (din cauza neîndeplinirii cerințelor de admisibilitate). Cu toate acestea, în ceea ce privește articolele 2 și 8 ale Convenției, a opinat faptul că Curtea nu poate acționa ca o primă instanță în privința problemelor legate de schimbările climatice.

Totodată, autoritățile elvețiene au subliniat că, asociațiile nu pot avea statut de victimă decât dacă sunt afectate direct de măsura contestată, deoarece

Convenția nu recunoaște posibilitatea unei plângeri *actio popularis*. În plus, unele drepturi prevăzute de Convenție nu pot fi exercitate, prin definiție, de către asociații. În opinia Guvernului Elvețian, asociația reclamantă nu poate pretinde că este victimă a unei încălcări a articolelor 2 și 8 deoarece nu poate invoca dreptul la viață sau dreptul la respectarea vieții private și de familie.

Guvernul a recunoscut că valurile de căldură (temperaturi peste 30°C timp de mai multe zile și care nu scad sub 20°C în timpul nopții) pot constitui un pericol pentru sănătate și pot fi chiar fatale pentru persoanele în vârstă sau cele care suferă de boli cronice, femei însărcinate sau copii mici. Cu toate acestea, studiile au constatat că nu toate decesele cauzate de căldură sunt legate de încălzirea globală. Deși reclamantele nr. 25 aparțineau uneia dintre categoriile cu risc din cauza valurilor de căldură, vârsta exactă a persoanei în cauză era doar un factor, ceea ce făcea imposibilă considerarea tuturor persoanelor în vârstă drept o singură categorie cu un risc particular. Nu părea că femeile erau expuse unui risc mai mare în comparație cu bărbații de aceeași vârstă. În orice caz, nu era posibil să se stabilească statutul de victimă al unui reclamant doar pe motivul că acesta aparținea unui grup vulnerabil. În cazul de față, potrivit Guvernului reclamantele nu au reușit să demonstreze existența unei legături suficiente între prejudiciul pe care pretindeau că l-au suferit (sau îl vor suferi în viitor) și presupusele omisiuni din partea statului. Astfel, potrivit autorităților elvețiene, plângerea avea în mod esențial o natură de *actio popularis*.

Guvernul a argumentat că într-un domeniu tehnic și complex precum schimbările climatice, statul avea nevoie de o marjă largă de apreciere și controlul Curții ar trebui să fie limitat la verificarea faptului că nu a existat o eroare manifestă în evaluarea făcută de stat. În ceea ce privește factorii care trebuie luați în considerare în acest context, Guvernul a subliniat că încălzirea globală ridică întrebări și provocări fără precedent, de o complexitate crescută. Problema include aspecte sociale și tehnice dificile. Abordarea acesteia necesită studierea datelor științifice și o evaluare a riscurilor. Alegerea celor mai bune mijloace pentru combaterea încălzirii globale este delicată și ar trebui să țină cont de numeroase interese diferite, chiar și concurente. Măsurile pentru protejarea climei ar putea restrânge, de asemenea, drepturile fundamentale și libertățile individuale. Prin urmare, este necesar să se găsească soluțiile cele mai potrivite după echilibrarea tuturor intereselor implicate.

Având în vedere anvergura acestei cauze și efectele de viitor ale hotărârii Curții, au existat o serie de intervenții ca parte terță atât din partea unor Guverne, printre care și cel al României, cât și din partea Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, cât și asociații, fundații și rețele ale organismelor de drepturile omului, printre care și Rețeaua Europeană a

Instituțiilor Naționale de Drepturile Omului (ENNHRI). Intervențiile s-au referit în principal la marja de apreciere care poate fi oferită guvernelor și la stabilirea calității de victime ale reclamantelor (atât asociația, cât și reclamantele individual).

În ceea ce privește intervenția României, Guvernul a susținut că schimbările climatice reprezintă o provocare transfrontalieră care necesită acțiuni coordonate din partea statelor. În același timp, referitor la aplicabilitatea Convenției în legătură cu plângerile privind schimbările climatice, reclamații trebuie să demonstreze existența unei legături directe și imediate între efectul asupra drepturilor lor și situația contestată, menționând că, neexistând posibilitatea depunerii unor plângeri ca *actio popularis*, Convenția nu poate fi extinsă pentru a acoperi Convenția cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice și Acordul de la Paris. Totodată, Guvernul român a opinat că este necesar ca CEDO să aibă în vedere rolul subsidiar pe care îl are, precum și marja de apreciere a statelor, subliniind că este „foarte discutabil dacă un stat sau orice altă entitate ar putea fi considerate direct responsabile astăzi – individual și separat de alte entități – pentru consecințele cumulative ale unui proces care a început în urmă cu mai bine de o sută de ani.”

Pe de cealaltă parte, în intervenția ENNHRI, în ceea ce privește statutul de victime, s-a subliniat că datele științifice demonstrează existența unui impact direct și imediat al schimbărilor climatice asupra indivizilor și arată, totodată, existența unui risc real de impact advers al schimbărilor climatice. De asemenea, în ceea ce privește aplicarea articolului 8 al Convenției s-a subliniat că acesta se poate aplica nu numai în cazul în care există riscuri directe și imediate sau riscuri grave și substanțiale de poluare sau de perturbare, ci și în cazul expunerii la riscuri de mediu viitoare, cu o legătură suficient de strânsă cu dreptul de a se bucura de viața personală, privată sau de familie. Totodată, ENNHRI a subliniat faptul că schimbările climatice au fost cauzate de emisiile globale cumulative poate exonera de răspundere statele individuale pentru comportamentul care le este imputabil.

În evaluarea sa, Curtea a remarcat că schimbările climatice reprezintă una dintre cele mai presante probleme ale timpurilor noastre. În timp ce cauza principală a schimbărilor climatice provine din acumularea de gaze cu efect de seră în atmosfera Pământului, consecințele rezultate pentru mediul înconjurător și efectele adverse asupra condițiilor de trai ale diferitelor comunități și indivizi sunt complexe și multiple. Curtea este, de asemenea, conștientă că efectele distructive ale schimbărilor climatice ridică o problemă de împărțire a poverii între generații și afectează în mod grav diverse grupuri vulnerabile din societate, care au nevoie de o îngrijire și protecție specială din partea autorităților.

Intervenția judiciară, inclusiv a Curții Europene pentru Drepturile Omului, nu poate înlocui sau substitui acțiunile care trebuie întreprinse de ramurile legislative și executive ale unui guvern. Cu toate acestea, Curtea a susținut că democrația nu poate fi redusă doar la voința majorității electoratului și a reprezentanților aleși, fără a ține cont de cerințele statului de drept. Competența instanțelor interne și a Curții este, prin urmare, complementară acestor procese democratice.

În ceea ce privește responsabilitatea statului, Curtea observă că, în timp ce schimbările climatice sunt fără îndoială un fenomen global care ar trebui abordat la nivel global de comunitatea statelor, regimul climatic global stabilit în cadrul CCONUSC se bazează pe principiul responsabilităților comune, dar diferite, și a capacităților respective ale statelor. Prin urmare, rezultă că fiecare stat are propria sa parte de responsabilități de a lua măsuri pentru a combate schimbările climatice, iar luarea acestor măsuri este determinată de capacitățile proprii ale statului respectiv, nu de vreo acțiune (sau omisiune) specifică a altui stat. Astfel, Curtea consideră că un stat pârât nu ar trebui să își evite responsabilitatea indicând responsabilitatea altor state, fie ele părți contractante la Convenție sau nu.

De-a lungul timpului, Curtea a subliniat că niciun articol al Convenției nu este conceput special în vederea protecției mediului, alte instrumente internaționale și legislația națională fiind mai potrivite pentru a asigura această protecție. Cu toate acestea, Curtea a analizat diferite probleme de mediu din perspectiva efectelor asupra unor drepturi prevăzute de Convenție, în special articolul 8. Totodată, Curtea nu poate analiza plângeri de tipul *actio popularis*, însă poate determina, în funcție de circumstanțele avute în vedere, dacă un prejudiciu de mediu a afectat negativ drepturi protejate de Convenție. Astfel, problemele de mediu sunt analizate de Curte din perspectiva unui efect dăunător asupra unei persoane și nu din perspectiva deteriorării generale a mediului.

În același timp, referitor la rolul legiuitorului național, Curtea a statuat că „atunci când plângerile aduse în fața Curții se referă la politica statului cu privire la o problemă care afectează drepturile Convenției ale unui individ sau ale unui grup de indivizi, această problemă să nu mai fie doar o chestiune de politică, ci și o chestiune de drept care influențează interpretarea și aplicarea Convenției.” Așadar, marja de apreciere a autorităților naționale nu este nelimitată, existând o „supraveghere” din partea Curții, care trebuie să fie convinsă că măsurile naționale contestate au fost compatibile cu Convenția.

Curtea a considerat că „având în vedere necesitatea de a combate amenințarea urgentă reprezentată de schimbările climatice și ținând cont de

recunoașterea generală a faptului că schimbările climatice sunt o preocupare comună a umanității (...) este important să se descopere modalitățile prin care instanțele de drepturile omului să abordeze impacturile daunelor de mediu asupra realizării drepturilor omului”.

În interpretarea Convenției, Curtea a avut în vedere rolul subsidiar pe care îl are, precum și obligația de a le acorda Statelor-Contractante marja de apreciere necesară implementării politicilor și măsurilor de combatere a schimbărilor climatice.

Cu privire la admisibilitatea cererii, Curtea a analizat statutul de victimă al celor 4 reclamante individuale și pe cel al asociației. În ceea ce privește articolul 8 al Convenției, Curtea a constatat că asociația reclamantă era legal constituită, că a demonstrat că urmărește un scop precis, în conformitate cu obiectivele sale statutare, în ceea ce privește apărarea drepturilor omului ale membrilor săi și ale altor persoane afectate de amenințările generate de schimbările climatice în statul pârât și că este cu adevărat calificată și reprezentativă pentru a acționa în numele acelor persoane care pot pretinde că sunt supuse unor amenințări specifice sau unor efecte adverse ale schimbărilor climatice asupra vieții, sănătății, bunăstării și calității vieții lor, astfel cum sunt protejate de Convenție. În ceea ce privește statutul de victimă al celor 4 reclamante individuale, Curtea a opinat că acestea nu întrunesc criteriile necesare pentru a fi considerate victime, în conformitate cu Articolul 34 al Convenției.

Referitor la aplicabilitatea articolului 2 al Convenției, Curtea a decis că cererea reclamantelor individuale se respinge ca fiind incompatibilă *ratione personae* cu prevederile Convenției, concluzionând că va analiza plângerea înaintată de asociație doar din perspectiva articolului 8 al Convenției, întrucât principiile ce reies din jurisprudența aplicabilă articolului 2 sunt similare cu cele formulate în contextul articolului 8.

Pe fond, Curtea subliniază că statele au obligația pozitivă de a institui și de a pune în aplicare un cadru legislativ și administrativ solid pentru a proteja sănătatea și viața oamenilor. Aceasta implică elaborarea de reglementări specifice diferitelor activități, asigurarea autorizațiilor, funcționării, securității și supravegherii adecvate, precum și impunerea de măsuri practice de protecție pentru cetățenii aflați în pericol. Aceste obligații au fost evidențiate în cauze precum Tătar împotriva României.

Eficacitatea unor astfel de cadre în practică este esențială, deoarece reglementările trebuie să fie aplicate în timp util și în mod eficient pentru a proteja în realitate drepturile garantate, și nu doar teoretic. Curtea a recunoscut, de asemenea, că, la elaborarea și punerea în aplicare a măsurilor, statele trebuie

să opereze în cadrul unei marje de apreciere, care este deosebit de largă în ceea ce privește chestiunile de fond.

De asemenea, statele au libertatea de a alege mijloacele de a-și îndeplini obligațiile, iar Curtea evită să impună sarcini disproporționate autorităților, având în vedere prioritățile și resursele acestora. Autoritățile trebuie să trateze problemele cu diligența necesară și să ia în considerare toate interesele concurente, astfel cum s-a subliniat în cauza Mileva și alții împotriva Bulgariei. În plus, statele trebuie să ofere acces la informațiile esențiale pentru ca persoanele să poată evalua riscurile pentru sănătatea și viața lor, astfel cum s-a stabilit în cauzele Guerra și alții împotriva Italiei, precum și López Ostra împotriva Spaniei.

Abordarea Curții în cauzele de mediu implică revizuirea proceselor decizionale naționale, concentrându-se asupra garanțiilor procedurale puse la dispoziția persoanelor fizice. Acest lucru este deosebit de important în procesul complex de elaborare a politicilor de mediu, unde rolul Curții este în principal subsidiar, asigurându-se că procesele decizionale sunt adecvate și implică investigații și studii corespunzătoare.

În contextul schimbărilor climatice, obligațiile pozitive ale statelor necesită adaptare. Principiul subsidiarității înseamnă că autorităților naționale le revine responsabilitatea principală de a garanta drepturile conferite de Convenție, dar rolul de supraveghere al Curții rămâne valabil. Având în vedere efectele grave, urgente și potențial ireversibile ale schimbărilor climatice asupra drepturilor omului, necesitatea unei protecții eficiente împotriva schimbărilor climatice are o pondere considerabilă în luarea deciziilor.

Curtea a făcut distincție între angajamentul statelor de a combate schimbările climatice, pentru care se aplică o marjă de apreciere redusă din cauza caracterului global și grav al amenințării, și alegerea mijloacelor de atingere a obiectivelor climatice, pentru care este permisă o marjă mai largă. Obligațiile statelor în temeiul articolului 8 includ adoptarea și aplicarea efectivă a reglementărilor pentru atenuarea efectelor schimbărilor climatice. Această obligație se bazează pe relația de cauzalitate dintre schimbările climatice și drepturile prevăzute în Convenție, asigurând o protecție practică și eficientă, nu doar teoretică.

Statele trebuie să urmărească reducerea substanțială și progresivă a gazelor cu efect de seră pentru a atinge neutralitatea netă în următoarele trei decenii, stabilind obiective intermediare obligatorii pentru a evita sarcinile disproporționate asupra generațiilor viitoare. Aceste măsuri ar trebui încorporate într-un cadru de reglementare național obligatoriu, actualizate cu

diligența necesară pe baza celor mai bune dovezi disponibile și puse în aplicare în timp util și în mod consecvent.

Garanțiile procedurale sunt esențiale, impunând accesul publicului la informațiile relevante și participarea la procesele decizionale. Acest lucru garantează faptul că persoanele fizice pot evalua riscurile și pot contribui la reglementările și măsurile de mediu. Evaluarea de către Curte a conformității statului a fost globală și a analizat dacă autoritățile de la toate nivelurile au adoptat, actualizat și pus în aplicare în mod adecvat măsuri de protecție eficientă a climei, ținând seama de cele mai bune informații disponibile și menținând un echilibru între interesele concurente.

În analiza Curții au fost evidențiate deficiențele din politicile climatice și din cadrul de reglementare al Elveției. Inițial, în ciuda obiectivelor legislative stabilite prin Legea elvețiană privind dioxidul de carbon din 2011, Elveția nu a reușit să obțină reduceri semnificative ale emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) până în 2020. Revizuirile legislative ulterioare care vizau obiective mai stricte au fost respinse în cadrul unui referendum din 2021, creând o lacună de reglementare după 2020. Deși Elveția a adoptat, în 2022, Legea privind clima, care vizează emisii nete zero până în 2050, aceasta nu conține măsuri specifice pentru atingerea acestor obiective, lăsând nereglementate perioade semnificative până la adoptarea unei noi legislații. Astfel, Curtea a concluzionat că incapacitatea Elveției de a pune efectiv în aplicare politicile climatice, inclusiv absența unui buget național al carbonului, constituie o încălcare a obligațiilor care îi revin în temeiul articolului 8 din Convenție.